

GUIA DOCENT
CURS 2023-24

FITXA TÈCNICA DE L'ASSIGNATURA

Dades de l'assignatura	
Nom	Introducció a la Filosofia
Codi	211011
Titulació	Batxillerat en Filosofia
Curs	Primer
Semestre	Primer
Crèdits ECTS	3
Caràcter	Obligatòria
Mòdul	Formació bàsica
Universitat	Ateneu Sant Pacià
Horari	Dimecres 9:10-10:55.
Professor/s	Enric Fernandez Gel
Descriptor	Aquesta assignatura vol fer una presentació general de la filosofia, el seu concepte i alguns dels seus temes o problemes principals. Reflexionarem sobre la seva definició, el seu naixement, les disposicions que la impulsen, les seves branques i èpoques històriques, així com sobre els seus objectes, els seus problemes, els seus mètodes i les seves formes d'exposició. Considerem especialment rellevants les seves connexions i diferències amb el mite que la precedeix i amb la teologia que l'acompanya des dels seus inicis, i que es transforma enterament amb el cristianisme. La problemàtica que planteja "l'objecte" de la filosofia resulta, per altra banda, especialment clara des de la seva diferència amb la ciència moderna. La filosofia, com a "pensament", posa sobre la taula la qüestió, en darrera instància, de la condició humana en si mateixa.
Modalitat de impartició	Presencial
Llengua	Català i castellà

Docent	
Nom	Carles Llinàs
Departament	Filosofia Teorètica
Despatx	3
e-mail	enricfgel@gmail.com
Telèfon	93 4534338
Horari de tutories	A convenir

DADES ESPECÍFIQUES DE L'ASSIGNATURA

Contextualització de l'assignatura
Aportació al perfil professional de la titulació
Aportar els fonaments necessaris del quefer filosòfic
Prerequisits
No n'hi ha

Competències - Objectius
Competències de l'assignatura
Competències Generals
<p>CG1. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir coneixements generals bàsics sobre l'àrea d'estudi (filosofia i humanitats), partint de llibres de text avançats i incloent cada vegada més els grans clàssics i les monografies més importants.</p> <p>CG8. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir habilitats d'elaboració o de defensa d'arguments amb consciència crítica i autocrítica.</p> <p>CG11. Que l'estudiant adquireixi habilitats analítiques i sintètiques pel que fa a fenòmens culturals d'alta complexitat; això és: que aprengui a descompondre els problemes i les qüestions de manera adequada ala resolució, aprenent alhora a establir les connexions necessàries amb altres aspectes de la pròpia disciplina o amb altres disciplines.</p> <p>CG16. Que l'alumne sigui capaç de comunicar-se correctament de forma oral i escrita en català i en castellà, i que adquireixi una bona capacitat d'exposició i d'explicació, tant a nivell oral com escrit, per tal de dirigir-se tant a públics especialitzats com no especialitzats.</p>
Competències Específiques (Mòdul: Formació bàsica)
<p>CE1. Que l'alumne sigui capaç de començar a comprendre de forma bàsica, a partir de la seva pròpia reflexió i experiència personals, les preocupacions, els temes i els mètodes filosòfics fonamentals.</p> <p>CE2. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir les habilitats necessàries per analitzar, comprendre i manejar sistemàticament la terminologia bàsica dels grans àmbits temàtics de la filosofia.</p> <p>CE3. Que l'alumne adquireixi habilitats d'argumentació específicament filosòfiques fonamentals sobre les qüestions que s'estudiaran en els diversos campo temàtics de la filosofia, detectant problemes i apories, i sabent posicionar-se personalment de forma reflexionada, crítica, flexible i respectuosa amb les altres opinions.</p> <p>CE4. Que l'alumne adquireixi les habilitats necessàries per poder usar correctament els principis hermenèutics en les seves pròpies aproximacions als textos i als problemes filosòfics.</p>

BLOCS TEMÀTICS I CONTINGUTS

Continguts – Unitats Temàtiques
UNITAT 1: Remarques inicials
Tema 1: Què és la filosofia?
<p>1.1. Presentació</p> <p>1.2. Què és i què no és la filosofia</p> <p>1.3. Objecte de la filosofia</p> <p>1.4. Radicalitat de la filosofia</p> <p>1.5. Condicions de la filosofia: oci, llibertat</p> <p>1.6. Branques de la filosofia</p>
Tema 2: Objecions a la filosofia
<p>2.1. Inutilitat de la filosofia</p> <p>2.2. Desesperant de la filosofia: el relativisme</p> <p>2.3. Per què la filosofia si ja tenim la ciència?</p>

Tema 3: Metodologia de la filosofia
3.1. Mètodes de la filosofia 3.2. Començar la filosofia pel dubte: el problema de l'escepticisme 3.3. Vèncer el dubte amb el dubte? Descartes 3.4. Per on començar la filosofia? Filosofia i sentit comú 3.5. Escepticisme i dogmatisme
Tema 4: Filosofia i història
4.1. Caràcter històric de la filosofia 4.2. Origen històric de la filosofia 4.3. Grans etapes de la història de la filosofia
Tema 5: Alguns grans temes de la filosofia
5.1. El problema del canvi 5.2. La causalitat 5.3. L'èsser humà 5.4. Déu
Tema 6: Filosofia i teologia
6.1. La filosofia a la tradició cristiana 6.2. Racionalisme i fideisme i el terme mig 6.3. La relació entre raó i fe 6.4. Déu, garant del coneixement?

METODOLOGIA DOCENT

Aspectes metodològics generals de l'assignatura
L'assignatura té una importància metodològica de primera magnitud, no només pel fet d'estudiar la qüestió dels mètodes filosòfics, sinó encara més per tractar-se d'una iniciació pràctica en ells.
Metodologia Presencial
Activitats formatives: 1. Ensenyament-aprenentatge presencial: - exposició del professor. - exposició de l'estudiant. - debats. - examen final (escrit) 2. Ensenyament-aprenentatge dirigit: - lectures orientades. - tutories individuals. - treball escrit individual i exposició a l'aula. 3. Ensenyament-aprenentatge autònom: - lectures complementàries proposades pel professor. - estudi personal. - cerca d'informació i materials.

RESUM D'HORES DE TREBALL DE L'ALUMNAT			
MODALITAT PRESENCIAL			
Treball a l'aula		Treball o activitats fora de l'aula	
Classes magistrals	Examen	Tutories	Treball personal de l'alumne
25	6	8	36

AVALUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

MODALITAT PRESENCIAL		
ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	CRITERIS	PES
Assistència	Assistència i participació activa a l'aula	10 %
Ressenya d'un llibre de filosofia	Capacitat de determinar les idees fonamentals d'un text Capacitat d'establir les connexions entre elles Capacitat d'establir connexions amb els temes del curs Capacitat d'expressar el propi pensament crític sobre el text	30 %
Examen: Qüestionari sobre els temes del curs	Capacitat analítica i sintètica Coneixement i ús correcte dels conceptes Capacitat expositiva	60 %

*Per a poder realitzar la prova escrita tant de la convocatòria ordinària com extraordinària cal haver realitzat la resta d'activitats que són objecte d'avaluació.

CONVOCATÒRIA EXTRAORDINÀRIA (PRESENCIAL):

Els criteris d'avaluació són els mateixos que en la convocatòria ordinària, per la qual cosa cal aportar totes les activitats d'avaluació considerades en el curs. Es guardaran les notes de les activitats realitzades, a l'espera de que es realitzin les activitats pendents. En aquesta avaluació s'aplicaran els mateixos criteris de ponderació que en l'avaluació ordinària.

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia Bàsica

Martin Heidegger, *¿Qué es la filosofía?*, Barcelona: Herder, 2004.
 Józef Bochenski, *Introducción al pensamiento filosófico*, Barcelona: Herder, 1992.
 Peter Kreeft, *Philosophy. What Every Catholic Should Know*, San Francisco: Ignatius Press, 2023.
 Josef Pieper, *Obras. Volumen 3: Escritos sobre el concepto de filosofía*, Madrid: Encuentro, 2000.
 Xavier Zubiri, *El saber filosófico y su historia*, en *Naturaleza, Historia, Dios*, Madrid: E. Nacional, 1981.
 Leonardo Polo, *Introducción a la filosofía (Obras completas XII)*, Pamplona: EUNSA, 2015.
 Eric F. Gel, *¿Hay filosofía en tu nevera?*, Barcelona: Penguin Random House, 2023.

Bibliografia Complementària

Theodor W. Adorno, *Terminología filosófica*, 2 vols., Madrid: Taurus, 1976, 1977.
 Aristóteles, *Metafísica*, Madrid: Gredos
 Platón, *Diálogos* (Gredos), *Diàlegs* (Bernat Metge).
 René Descartes, *Los principios de la filosofía*, Madrid: Alianza, 1995.
 Miguel García-Baró, *Sócrates y herederos*, Sígueme, 2009.
 Miguel García-Baró, *Descartes y herederos*, Salamanca: Sígueme, 2014.
 Miguel García-Baró, *Kant y herederos*, Salamanca: Sígueme, 2019.

Étienne Gilson, *Introducción a la filosofía cristiana*, Madrid: Encuentro, 2009.
Étienne Gilson, *El realismo metódico*, Madrid: Rialp, 1950.
Lucas Prieto, *Apuntes de filosofía tomista*, Barcelona: Ediciones Cor Iesu, 2020.
Martin Heidegger, *Introducción a la filosofía*, Madrid: Cátedra, 1999.
Martin Heidegger, *El final de la filosofía y la tarea del pensar*, en *Tiempo y ser*, Madrid: Tecnos, 2013.
Martin Heidegger, *¿Qué es metafísica?*, Madrid: Alianza, 2014.
Martin Heidegger, *Introducción a la metafísica*, Barcelona: Gedisa, 1993.
Edmund Husserl, *La filosofía, ciencia rigurosa*, Madrid: Encuentro, 2009.
Edmund Husserl, *La crisis de la humanidad y la filosofía y La filosofía como autorreflexión de la humanidad, como autorrealización de la razón*, en *La crisis de las ciencias europeas y la fenomenología trascendental*, Barcelona: Crítica, 1991.
Karl Jaspers, *Iniciación al método filosófico*, Madrid: Espasa-Calpe, 1977.
Henri de Lubac, *Por los caminos de Dios*, Madrid: Encuentro, 1993.
Carlos Llinàs, *La filosofía y su objeto. Algunas reflexiones iniciales*, en José María Torralba (ed.), *Mundos de papel. Las difusas fronteras entre ficción y filosofía*, Madrid: Biblioteca Nueva, 2014.
José Ortega y Gasset, *¿Qué es filosofía?*, Madrid: Rev. Occ/Alianza, 1982 (Austral, 2012).